

BORGERE MED PSYKISKE LIDELSER I DE ALMENE BOLIGER

GREVE, 11. MARTS 2017

V/ PSYKOLOG HENRIETTE CRANIL

PROGRAMPUNKTER

- Forståelse af de psykiske udfordringer der ligger til grund, når en beboer skiller sig ud
- Status nu og et par bud på forslag til forandring

HVAD KAN LIGGE TIL GRUND, NÅR EN BEBOER SKILLER SIG UD?

Der hvor vi ser de største udfordringer, handler det typisk om lidelserne:

- Skizofreni
- Autisme
- Bipolaritet
- Personlighedsforstyrrelse

SKIZOFRENI

- I DK har 20.000 mennesker skizofreni
- De "negative" symptomer:
 - Sløvhed, social isolation, mangel på initiativ
 - Kontaktforstyrrelser – svært ved at føre dagligdagssamtaler med andre mennesker
 - Selvforsømmelse (hygiejne)
 - Forvirring og desorientering

SKIZOFRENI

- Affektaffladning – dvs. at man ikke er i stand til at følge andre menneskers glæde, sorg eller begejstring
- Mere opmærksom på den indre end den ydre verden
- Tankeforvrængninger og sproglige pudsigheder
”Tanketyven stjæler mine tanker”,
”Jeg trækker frisk ilt”

SKIZOFRENI

- De "positive" symptomer: Vrangforestillinger og hallucinationer

- Vrangforestillinger:

Forestillinger om ting der er helt utænkelige. At man fx mener, at man har is i blodårerne, eller at man i virkeligheden stammer fra en fremmed planet. Eller at PET overvåger én.

SKIZOFRENI

- Forestillinger om at andre kan høre ens tanker
- Forestillinger om at andre stjæler ens tanker
- Forestillinger om at man oplever at man kan fjernstyre andre mennesker til at have bestemte følelser
- Forestillinger om at ens tanker f.eks. bliver udsendt gennem radioen eller fjernsynet

SKIZOFRENI

- Hallucinationer – typisk auditive eller visuelle, ex:
- Man hører stemmer der som en sportskommentator hele tiden kommenterer, hvad man gør, fx ” Nu går han på toilettet”, ” nu børster han tænder”.
- Eller hallucinationer hvor man hører stemmer, der opleves som om de kommer fra flere forskellige mennesker, der diskuterer forskellige ting indbyrdes.

SKIZOFRENI

- Typisk har vrangforestillingerne og hallucinationerne stærkt paranoidt indhold, der medfører angst:

”Havde viceværten mon en skjult dagsorden med sit besøg? Skulle han i virkeligheden ind og installere overvågningsudstyr i min lejlighed?”

AUTISME

Et spektrum gående fra mild til svær funktionsnedsættelse

- Konkret tankegang, hvor man hæfter sig ved enkeltdele og ikke sammenhænge mellem ting
- Har svært ved at aflæse ansigtsudtryk og kropssprog, dvs. den nonverbale kommunikation kan ikke bruges i dialogen

AUTISME

- Lever tit et stille liv i social isolation
- Manglende situationsfornemmelse
- Ingen øjenkontakt
- Forstår ikke sarkasme eller ironi
- Ofte bliver autister meget angste, når de ikke kan overskue situationen. Og da forskellige kognitive funktioner er nedsatte, er angsten tit en del af deres hverdag.

BIPOLARITET (TIDL. ”MANIO-DEPRESSIVITET”)

- Ca. 40.000 mennesker har lidelsen
- Vekslen mellem stærkt forhøjet stemningsleje (mani) og stærkt forsænket stemningsleje (depression) – kan have psykotisk indhold og indeholde vrangforestillinger (fx grandiositet eller urealistisk skyldfølelse).

BIPOLARITET

Typiske kendetegn ved mani:

- Grandios selvopfattelse
- Højt energiniveau og iderigdom
- Lille behov for søvn
- Handler impulsivt
- Store planer med kort fra tanke til handling
- Ofte mange seksuelle partnere og stort materielt forbrug

BIPOLARITET

Typiske kendetegn ved depression:

- Voldsom tristhed
- Mangel på håb for fremtiden
- Passivitet og energiløshed
- Evt. selvmordstanker og –forsøg

PERSONLIGHEDSFORSTYRRELSE

Man er ikke psykisk syg, når man er personlighedsforstyrret, men man fungerer dårligt på en række områder og har typisk en adfærd, der er uhensigtsmæssig ift. andre mennesker.

Dyssocial, borderline og ængstelig personlighedsforstyrrelse hører til her.

PERSONLIGHEDSFORSTYRRELSE

Nogle kendetegn ved personlighedsforstyrrelse:

- Høj grad af impulsivitet
- Egne uhensigtsmæssige levereregler, fx ”Jeg har ret til at køre for stærkt”
- Mange konflikter og stor ekspressivitet
- Korte, intense relationer til andre
- Større fokus på egne behov end hensyn til andre

HVILKE UDFORDRINGER HAR MEDBEBOERE OG EJENDOMSFUNKTIONÆRER?

- Disse lidelser lever *ikke* et stille liv, men påvirker de kollektive rammer.
- I de dårligste perioder er beboeren uden for alm kommunikativ rækkevidde, og hurtig, støttende, kvalificeret hjælp / rammesætning skal til.
- Viden og indsigt er nødvendig for at skabe et godt samarbejde og øge trygheden.

PROJEKTER

Psykiatrifonden har samarbejdet med boligselskaber over en årrække og har bl.a. haft en KAB-hotline. De hyppigste brugere var medbeboere, der søgte viden om psykisk syg nabo, i mindre grad funktionærerne. Nuværende projekt: "Mig og min nabo" – drikker din nabo kaffe eller te? En opfordring til at tage tættere kontakt til hinanden, øge trygheden i en afdramatiserende ånd.

Problemstilling: I mange tilfælde bliver ejendomsfunktionærerne (og medbeboere) sat til at varetage socialpsykiatriske opgaver i boligområderne uden fagkompetent tilsluttet netværk i kommunen.

FOCI HOS KOMMUNERNE OG REGIONERNE

- I mange **kommuner** har man valgt at skære i døgnbehandlingen og tilbyder kun *dagtilbudsbehandling*, hvilket er en stor mangel ift. situationen i boligområderne.
- Psykisk sygdom står ikke kun på mellem kl. 7 og 15.

FOCI HOS KOMMUNERNE OG REGIONERNE

- I **regionerne** er man optaget af at opnå *kortere* indlæggelser af psykisk syge.
- Problem: Ejendomsfunktionærerne holder for sammen med bestyrelser og beboere. Ofte er de nødt til at inddrage politiet, hvilket kan virke optrappende, dvs. alt andet end en tryk og beroligende støtte i situationen.

BUD PÅ LØSNINGER

Etablere et brobyggende samarbejde mellem kommune, region og ejendomsfunktionærer for at kvalificere indsatsen og undgå, at borgere med psykisk lidelse bliver kasterbold.

BUD PÅ LØSNINGER

Tættere samarbejde mellem socialpsykiatri og ejendomsfunktionærer mhp. at skabe et velfungerende *beredskab*, der er til stede, når der er behov.

BUD PÅ LØSNINGER

Ved udskrivning fra psykiatrien - sikre overgangen for den pågældende psykisk syge, binde tråde der giver tryghed for den enkelte patient.

Måske skal vi uddanne "sociale viceværter"? Der er gode erfaringer med en sådan funktion i fx Mjølnerparken.

BUD PÅ LØSNINGER

Her har man haft fokus på bl.a. kollektiv adfærd ud fra denne logik:

Hvis det flyder med skrald på området, vil det styrke tilbøjeligheden til at fortsætte med at smide skrald.

Det samme med socialt ansvar – via tydelig signalgivning og dialog herom, styrker man den ansvarlige adfærd.

TAK FOR I DAG

LÆS MERE PÅ
PSYKIATRIFONDEN.DK